

Mellom tro og tvil Praktisk kunnskap i psykisk helsevern

Forfatter: Ruth H. Olsen

Forlag: Gyldendal, 2019

Sidetall: 204

ISBN: 9788205512450

**Rita Jakobsen, professor,
Lovisenberg diakonale høgskole**

I ei tid hvor kunnskaper i helsetjenesten fremstilles som en polarisering mellom teori og praksis er det befriende og lese tekster som handler om praktisk kunnskap som fenomen, der omtalte polarisering

ikke eksisterer. Med praktisk kunnskap mener forfatteren kunnskap som viser seg i handling. Lesere som ikke er innforstått med fenomenet og begrepet praktisk kunnskap kan forledes til å tenke at dette handler utelukkende om gjøremålet. Denne boken handler om mye mer. Den viser hvordan fortellinger fra arbeidssituasjoner danner utgangspunkt for utvikling av kompetanse til å handle i en menneskebehandlende praksis; Kunnskaper om hva praksis er, hvordan den må utføres for at den skal være riktig, og hvorfor. Riktig i denne sammenheng er riktig overfor det enkelte menneske, i henhold til profesjonens kunnskap og kriterier for kunnskapsutøvelse og i forhold til samfunnets lover og regler. Krittisk refleksjon er et sentralt begrep i denne sammenheng, men også den indre dialogen i situasjonen har betydning da helsearbeidere ofte arbeider alene sammen med pasienter.

Boka er bygd opp i tre deler og sju kapitler:

Del 1: Praktisk kunnskap og utvikling av profesjonspraksis

Dette kapitlet er teoretiske betraktninger og begrunnelser for forståelse av praktisk kunnskap. Klokskap, tillit, fornuft, sansning, overveielse, forståelse og krittisk refleksjon er sentrale elementer i denne delen. Forfatteren sier innledningsvis at denne delen kan godt leses etter del 2 og 3. Jeg vil kanskje anbefale dette- altså en mer induktiv tilnærming da jeg tenker innholdet vil være enklere å forstå når fortellingene er på plass.

Del 2: Psykisk helsearbeid i praksis

Denne delen utgjør bokens essens. Her reflekteres det over kunnskap i handling, rundt hva som skal overveies, hvordan praksis kan beskrives og ordlegges og

<http://dx.doi.org/10.7557/14.4845>

© 2016 The author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly credited.

hvordan kritisk refleksjon kan utvikles og gi innsikt. I denne delen er fortellingene og erfaringene sentrale. Å reflektere over egne og andres erfaringer er således utgangspunktet for utvikling av kunnskap, forståelse og fornuft rundt handlinger og holdninger i profesjonsutøvelse. Forfatteren beveger seg naturlig mellom fortolkninger av fortellingene, teoretiske/filosofiske betraktninger, kritisk refleksjon og slik utvikler en mer fullstendig og språklig artikulert forståelse av praktisk kunnskap. Hun viser også hvordan evne til kritisk refleksjon i egen praksis kan oppøves. Erfaring, sansning og et «trent øye» er begreper som reflekteres over i utvikling av forståelse av egen handling. Dialogen med seg selv trekkes frem som essensiell i møte med pasienten. Å gjøre det rette krever innsikt og forståelse i situasjonen. Det er i situasjonen, i overveielser at utøveren viser hvorvidt vedkommende evner å velge og å handle riktig, faglig og etisk. Denne delen av boka gir den nysgjerrige leseren nye kunnskaper og forståelser av helsetjenestens praksiser. Selv om miljøterapeuter er yrkesgruppen i boken, er tenkningen relevant for alle menneskebehandlerne profesjonsutøvere.

Del 3. Å forske på praktisk kunnskap

I denne delen løfter forfatteren fenomenet Praktisk kunnskap inn i forskningsverden. Hun redegjør og reflekterer over metodiske forhold der hun tar utgangspunkt i sine egne spørsmål knyttet til boken; Hvordan dannes forståelsen av hva den unike situasjonen uttrykker? Hvordan uttrykkes innsikten i handlingen? Hvordan dannes erfaringen? Samtalene, refleksjonene i dialog med filosofi og teori skapte tekster som fremstår som språklig artikulert praktisk kunnskap. I siste del reflekteres det over inntrykk, uttrykk, innsikt og erfaringer i møte med miljøterapeutene og refleksjon over fortellingene.

Oppsummering

Dette er ei bok som tar oss med inn i en menneskebehandler praksis der innsikt og forståelse av situasjonene/møtene med pasienter utvikles gjennom kritisk refleksjon. I fortellingene og den kritiske refleksjonen rundt disse, forenes ulike kunnskapsformer, der forskning, etikk og erfaringer hører hjemme. Alle profesjonsutdanninger kan gjennom å tilegne seg innholdet i denne boken bedre forstå og håndtere sin egen praksis. God lesning!